

Side. Den kortere Tjenestetid, som man vil indføre, vil, som jeg allerede har bemærket, ganske naturligt lede hen til en Folkevæbning eller, som man maaskee snarere kunde benævne det, en Almeenvæbning, og dette er dog upaatvivelst en gennemgribende Forandring. Man siger, der er givet Krigsbestyrelsen fri Haand med Hensyn til, om og hvorledes den vil benytte de Bestemmelser, som aabne den en større Frihed; men herved måa jeg gøre opmærksom paa, at man vilde blive udsat for en meget betydelig Misfjendelse for Vilkaarlighed, naar man brugte den givne Frihed paa en Maade, som ikke stemte og ikke altid kunde stemme overens med enhver Enkeltens Ønske. Dette er imidlertid en Ulempe, som man maatte finde sig i, hvis Forslaget ellers i sig selv syntes hensigtsmæssigt; men jeg har tidligere ytret, og jeg gjentager det, jeg kan ikke erkjende den kortere Tjenestetid for hensigtsmæssig. Skulde det efter en nøiere Undersøgelse virkelig befindes, at en kortere Tjenestetid end den, der nu engang er fastsat, kan anses for tilstrækkelig, da vil man naturligvis andrage derpaa; men jeg troer i hvert Fald ikke, at man vil komme til et saadant Minimum som det her foreslaaede. Jeg skal imidlertid ikke opholde mig videre herved. — Jeg har dernæst paaapeget, at dette Forslag vilde danne en Overgang til noget Ubekjendt. Vi kjende jo nemlig ikke den, nye Hærorganisation, som vi skulle have, den er ikke endnu saavidt fremskreden at den kan forelægges for Rigsdagen, og om jeg maaskee end allerede nu kunde have noget Indblik i, hvad der er under Arbejde, kan jeg dog umulig vide, hvorledes hien Organisation vil blive modificeret ved at forelægges Rigsdagen. Jeg siger altsaa, og det med fuld Grund, at dette er noget Ubekjendt, og saalange jeg ikke har Andet end noget Ubekjendt at bevæge mig henimod, saa kan jeg ikke sætte som Overgangsled noget aldeles Fast og Bestemt. Jeg gjentager, hvad jeg allerede tidligere har tilladt mig at ytre, at jeg haaber — det er ikke nogen løs Formodning, men et virkelig begrundet Haab — at Forslaget til en ny Armeeargament vil kunne forelægges Rigsdagen allerede i næste Session, og det vilde efter min

Mening være ønskeligt, om man til den Tid udfød det nærværende Forslags Behandling. Jeg skal slutte med en Bemærkning, som har Hensyn til en Øttring af den ærede Rigsdagsmand, som har stillet Forslaget, hvilken gif ud paa, at det, som man egentlig vilde, var, at faae større Pengemidler til Disposition. Nei, det er ikke det, man vil; hvad Krigsbestyrelsen vil, det er, at skaffe Landet det hensigtsmæssigste og stærkeste Forsvar.

Grundtvig: Ja, Mistroen til Frihed, den er jo vistnok stor, naar man ikke engang selv vil være eller troer at være fri, saa at, naar man ikke troer paa sit Ansvar og Frihed til at handle efter sin bedste Overbeviisning, da kan man vistnok ikke vente, at der fra den Side skulde komme noget Bisfald til nogen som helst Udvikling af Hærorganisationen, enten det saa var med en Tendens til Almeenvæbning eller i nogen som helst anden folkelig Retning. Jeg skal ikke forlænge disse Forhandlinger enten ved Noget vedkommende Sagens Enkeltheder eller ved Noget, som ikke kan høre til mine Bemærker; men jeg skal kun bemærke, at naar en ogsaa Ikke-Krigsmand har villet bringe Thinget til om muligt at forkaste Forslaget uden videre Drøftelse, hvis ikke Forslagsstilleren vilde tage det tilbage, saa måa jeg, efter som han erklærede, at han ikke selv kunde have nogen Dom om Forslagets Indhold, troe, at det gaaer ham, ligesom det vistnok gaaer mange af de sagkyndige Mænd, han nævuede, hvilke skulle være saa aldeles bestemt indtagne imod Forslaget, at det kan nok være, at det er fuldt saa meget imod Forslagsstilleren. Jeg skal endelig heller ikke indlade mig paa den lange Tale, som det første Medlem for Præsts Amt (Hoffmeyer) holdt, hvormange Ting end deri forekom mig at trænge til Berigtigelse og ikke at lægge dybere, end at jeg turde tiltrøe mig Evne til at berigtige dem; men naar han for det Første har meent, at man maatte gaae til Schweiz eller maaskee endnu længere bort, for at finde Exempler paa, at Folk kunne uddannes til dygtige og brugbare Krigsmænd i en kortere Tid, end Armeeargamenten af 1842 medfører, da forekommer det mig saameget mere forunderligt, som jo dog det ærede Medlem selv har været med